

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-40/23-L

Název	Základní škola, Liberec, Lesní 575/12, příspěvková organizace
Sídlo	Lesní 575, 460 01 Liberec 1
E-mail	info@zslesni.cz
IČO	46 744 924
Identifikátor	600 080 293
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jiří Dvořák
Zřizovatel	Statutární město Liberec
Místo inspekční činnosti	Lesní 575, 460 01 Liberec 1
Inspekční činnost na místě	17. 1. – 19. 1. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Liberec, Lesní 575/12, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny, školního klubu a školní jídelny. V základní škole se v době inspekční činnosti v 19 třídách prvního až devátého ročníku vzdělávalo 510 žáků (naplněnost 85 % vzhledem k nejvyššímu povolenému počtu 600 žáků). Škola eviduje 42

žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, z nichž sedm se vzdělává podle individuálního vzdělávacího plánu, a 20 žáků s odlišným mateřským jazykem.

Zájmové vzdělávání škola v době inspekční činnosti poskytovala 162 žákům v šesti odděleních školní družiny (naplněnost 100 %). Školní klub navštěvovalo převážně nepravidelně 276 žáků (naplněnost 93 %). Školní jídelna má nejvyšší povolený počet 690 stravovaných.

S dokumenty školy a dalšími potřebnými informacemi se mohou zákonní zástupci, žáci a veřejnost seznámit na přehledně vedených webových stránkách školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy působí ve vedoucí pracovní pozici od roku 2006. Ve své aktuální koncepci rozvoje s názvem Rámcový program rozvoje Základní školy, Liberec, Lesní 575/12 zpracované na období let 2022 – 2024 vychází z dlouhodobé základní filozofie všestranně rozvíjet moderní školu přínosnou pro všechny aktéry vzdělávacího procesu. Srozumitelně a realisticky jsou zde vymezeny hlavní strategické cíle směřující k rozvoji a zvyšování kvality ve všech oblastech vzdělávání žáků. Mezi priority patří mimo jiné podpora příznivého školního klimatu, což se pozitivně projevilo i v průběhu inspekční činnosti. Koncepci ředitel školy ve spolupráci s pedagogickými i nepedagogickými pracovníky zpravidla jednou ročně vyhodnocuje a stanovuje dílčí úkoly a cíle. Je zřejmá její provázanost s dalšími dokumenty a materiály, zejména se školními vzdělávacími programy, plánem dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, písemně zpracovanou představou o pedagogickém rozvoji školy a s plány osobního rozvoje jednotlivých zaměstnanců. Maximální zainteresovanost vyučujících na chodu a rozvoji školy se projevuje ve vysoce nadstandardním počtu a kvalitě akcí, školení, přednášek, informačních setkání apod., které připravují pro žáky a ostatní kolegy.

Ředitel školy účelně delegoval část svých řídicích kompetencí jak na své dva zástupce, tak další pracovníky. Účinnost řízení zvyšují pravidelné porady vedení a širšího vedení školy (zejména za účasti odborníků ze školního poradenského pracoviště), na kterých jsou projednávány výsledky vzdělávání žáků, zavádění inovací v oblasti výukových metod, plnění plánu akcí i výchovné a další problémy u některých jednotlivců nebo v určitých třídách. Četnou hospitační činnost realizuje vedení školy průběžně po celý rok a závěry z ní jsou s učiteli osobně projednávány. Využívány jsou také vzájemné hospitace učitelů, a to i mezi oběma stupni, kdy například v matematice vyučující druhého stupně navštěvují první stupeň. Efektivitě vzdělávání napomáhá také spolupráce obsahově příbuzných předmětových komisí a metodických sdružení. Vnitřní informační systém je nastaven moderně a všestranně a slouží jak pro účinnou spolupráci pedagogických pracovníků, tak pro maximální informovanost žáků a jejich zákonných zástupců. Neformálním partnerem je pro vedení školy dobře vedený žakovský parlament. Škola dlouhodobě zabezpečuje téměř plně odborně kvalifikované vzdělávání a výchovu žáků s vysokou měrou aprobovanosti učitelů. Účinná podpora je poskytována začínajícím a nově přichozím učitelům, což se většinou pozitivně odrazilo i ve sledované výuce.

Od školního roku 2021/2022 probíhá vyučování podle nového školního vzdělávacího programu s motivačním názvem „Škola pro život“, který vznikl na základě analýzy předchozího dokumentu. Vedle aktualizací vyvolaných vlivem změn v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání byl v novém ŠVP inovován vzdělávací

obsah zejména ve volitelných předmětech a zakomponován průnik metod a forem v oblasti informačních a komunikačních technologií do všech předmětů.

Ředitel školy průběžně vyhodnocuje materiální podmínky a potřeby školy a všestranně se snaží o jejich postupné zkvalitňování. Ve škole je trvale udržováno příjemné prostředí jak pro základní, tak pro zájmové vzdělávání. Odborné učebny jsou velmi dobře vybaveny učebními pomůckami a on-line výukovými programy. Vyučující a žáci aktivně využívají dvě modernizované počítačové učebny, notebooky a tablety pro učitele s interaktivním softwarem, žákovské tablety s interaktivním softwarem, interaktivní tabule, 3D tiskárnu, programovatelné roboty aj. Z prostředků EU byla rekonstruována odborná učebna fyziky a chemie, která poskytuje nadstandardní podmínky pro rozvoj kompetencí k učení a podporuje žákovské pozorování a bádání v přírodovědných předmětech. Funkčně byly využity finanční zdroje z dotačních programů na doučování žáků ohrožených školním neúspěchem a podporu čtenářské gramotnosti žáků. Samostatné velmi dobře vybavené prostory pro zájmové vzdělávání ve školní družině umožňují relaxaci i aktivní odpočinek. Pro zvýšení pestrosti práce a podpory rozvoje individuálního nadání účastníků školní družiny jsou využívány i další prostory školy (např. tělocvična a cvičební sál, školní knihovna, venkovní sportoviště).

Škola získává finanční prostředky ze všech dostupných zdrojů. Zapojuje se cílevědomě do projektů, ve spolupráci se zřizovatelem získává příspěvky a účelové dotace mj. na mimoškolní činnost a velmi efektivně využívá také projekty evropských strukturálních fondů (např. projekt „Erasmus“, z kterého byly hrazeny zahraniční pobyty žáků a pedagogů). Tyto aktivity mají velmi příznivý vliv na zkvalitňování podmínek a průběhu výuky.

Ředitel školy přijal ve sledovaném období opatření k minimalizaci rizik v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, vstupy do prostoru budov jsou trvale zabezpečeny. Pravidla pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků jsou stanovena ve vnitřních předpisech školy. Žáci jsou s nimi seznamováni na začátku a v průběhu školního roku a při všech činnostech, kterých se zúčastní.

Příkladná nabídka školního stravování podporuje promyšlené a koncepční vedení žáků ke zdravému životnímu stylu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání ve sledovaných hodinách probíhalo na velmi dobré až výborné úrovni. Výuku pozitivně ovlivňovala klidná tvůrčí atmosféra a přirozená autorita pedagogů. Všechny vyučovací hodiny byly zodpovědně připraveny, dobře promyšleny a bylo v nich patrné osobní zaujetí a nadšení učitelů. Cíle hodin účelně navazovaly na předchozí získané znalosti a dovednosti žáků. Často byla k vidění didaktická hra či soutěž, při které byla podporována párová nebo skupinová spolupráce mezi žáky. Učitelé i žáci přirozeně a pružně pracují s Google učebnou. Na nadstandardní úrovni jsou při výuce nápaditě využívány žáky i vyučujícími prostředky informačních technologií. Učitelé volili vhodnou motivaci žáků formou rozhovoru a her, často demonstrovali učivo na příkladech ze života a účelně využívali mezipředmětové vztahy. Uplatňovali rozmanité metody činnostního učení a pestré formy práce. Zařazovali prvky prožitkového učení vedoucího k aktivnímu osvojování poznatků a dovedností. Žáci měli možnost rozvíjet své komunikativní dovednosti při práci ve dvojicích či skupinách, zodpovědnost za vlastní učební výkon podporovala samostatná práce. Žáci neplnili jen cvičení a úkoly, ale spíše výzvy k osobnímu rozvoji. Přirozenou součástí hospitovaných hodin byla diskuse a spontánní debata. Žáci se ochotně a bez zábran zapojovali, často byli sami iniciátory vzniknuvších debat. Úspěšná aktivizace žáků měla odraz v jejich nepředstíraném zájmu o výuku ve sledovaných hodinách. Diskuse

s vyučujícími a dotazy k nim směřované měly svá pravidla a řád, žáci jsou zvyklí reagovat kultivovaně na repliky spolužáků. Ve vztahu žáků a vyučujících byla patrná vzájemná ohleduplnost a tolerance. Součástí sledovaných hodin bylo uplatnění dedukce přiměřené na obou stupních věku žáků. Žáci tak byli spoluvůrci hodin, pedagogové spíše moderátoři, což bylo patrné zejména v matematice, v níž je na obou stupních již řadu let uplatňována Hejného metoda. Matematika není pro žáky „strašák“, je to disciplína, která je baví (v dotazníkovém šetření oblíbenosti vyučovacích předmětů na prvním stupni se umístila na druhém místě za TV). Je patrné vedení žáků k logickému uvažování a získávání poznatků bádáním, nejsou jim předkládány jen hotové informace. Žáci se spolupodíleli na filozofii výuky propojit získané poznatky a dovednosti s jejich využitím v praktickém životě. Ze strany vyučujících jim byla poskytována okamžitá zpětná vazba, za své výkony byli hodnoceni rozmanitými způsoby. Žáci byli vedeni k sebehodnocení, ojedinele i k vrstevnickému hodnocení. V závěru hodin obvykle proběhlo ze strany učitelů shrnutí a systematizace učiva, při němž někdy chybělo přímé zapojení žáků. Ne všichni vyučující uměli pracovat se skutečností, že závěr hodin není nijak vymezen zvukovým signálem, případně hudebním motivem jako na začátku hodin. Docházelo k nepřipustnému pokračování závazného časového rámce vyučovacích jednotek. Asistenti pedagoga pomáhali nejen žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, ale vhodným způsobem poskytovali podporu i žákům ostatním.

Přínosným a osvědčeným způsobem výuky ve všech ročních prvním stupně je činnost tzv. center aktivity podle programu Začít spolu (Step by step). Důraz je kladen na badatelsky orientovanou výuku, získávání návyků týmové spolupráce žáků a motivaci k sebevzdělávání. Během školního roku je realizováno pro každou třídu několik výjezdů mimo areál školy, výuka v přírodě a další ucelené aktivity. V rámci výuky na druhém stupni má tradici projektová výuka formou vícedenních projektových bloků jako efektivní realizace zejména průřezových témat.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola má vytvořeny efektivní vnitřní evaluační mechanismy pro zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků na úrovni jednotlivců, skupin a tříd. Vyučující tím pádem mají ucelený přehled o míře osvojení klíčových kompetencí a následně mohou přijímat účinná opatření vedoucí ke zlepšení procesu výuky. Úroveň dosažených vědomostí a znalostí je zjišťována běžnými interními nástroji (průběžné ústní a písemné zkoušení), pravidelným ověřováním výsledků vzdělávání formou písemných prací a také s pomocí portfolií a závěrečných, resp. ročníkových prací. Škola má dlouhodobé poznatky z externí evaluace včetně auditů renomovaných firem, které oslovují kromě žáků a pedagogů také zákonné zástupce žáků. Výsledky vzdělávání jsou dále analyzovány a vyhodnocovány na jednáních pedagogické rady, metodická sdružení je projednávají ve vztahu k plnění očekávaných výstupů. Zákonní zástupci žáků jsou o výsledcích vzdělávání svých dětí průběžně informováni prostřednictvím dálkového přístupu do elektronické žákovské knížky a na třídních schůzkách. Cílená pozornost je věnována prvkům formativního hodnocení, které žákům poskytuje informaci o jejich aktuálním stavu vědomostí a dovedností a formuje jejich představu o zlepšení výsledků a dalším osobnostním rozvoji. Ne vždy se formativní hodnocení promítlo přímo do sledovaných hodin, někdy i z důvodů zmiňovaného přesahu výuky do přestávky.

Celkové výsledky vzdělávání žáků jsou stabilní, v rámci jednotlivých ročníků i předmětů jsou vyrovnané. Na konci školního roku 2021/2022 prospělo s vyznamenáním cca 85 % žáků na prvním stupni a cca 48 % na druhém stupni, jen jeden žák z druhého stupně neprospěl. Pozornost je rovněž věnována vzdělávacím výsledkům žáků s potřebou podpůrných opatření

či s riziky školní neúspěšnosti. Žáci se slabším prospěchem byli ve škole evidováni, jejich neprospěch cíleně řešilo školní poradenské pracoviště ve spolupráci se zákonnými zástupci žáků nejčastěji formou individuálního či skupinového doučování. Dokladem systematické práce třídních učitelů a správně nastavených pravidel pro omlouvání nepřítomnosti žáků je nízké procento hodnocení chování sníženým stupněm (zpravidla dva až tři žáci za rok) a mizivá neomluvená absence (ve zmiňovaném školním roce jen jedna hodina za celou školu). Počet pochval třídních učitelů a ředitele školy se týká stabilně okolo čtvrtiny žáků a několikanásobně převyšuje počet výchovných opatření (napomenutí, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy). V součinnosti se žáky a jejich zákonnými zástupci škola bezodkladně řeší všechny projevy nevhodného chování. Využívá při tom individuální přístup založený na empatii a znalosti osobnosti a rodinného prostředí jednotlivých žáků. Při řešení výchovných problémů žáků se škola nemusela ani jednou obrátit na orgán sociálně právní ochrany dětí nebo Polici ČR.

Silnou stránkou školy je systematická práce školního poradenského pracoviště tvořeného speciální pedagožkou a speciálním pedagogem – etopedem (oba v rozsahu úvazku 0,5) a nově také logopedkou (úvazek 0,1). Dále se práce zúčastňují dvě kvalifikované výchovné poradkyně a kvalifikovaná metodička prevence. Funkční činnost školního poradenského pracoviště je založena na úzké spolupráci všech jeho členů a celého pedagogického sboru, koordinace s vedením školy probíhá na pravidelných společných poradách. Rozdělení jednotlivých kompetencí je promyšlené a účelné. Žákům i jejich zákonným zástupcům je na požadované úrovni poskytováno poradenství v souvislosti s dalším uplatněním žáků v navazujícím studiu a ve společnosti, zároveň je kariérové poradenství součástí vzdělávacích předmětů výchova k občanství, člověk a svět práce. Výchovné poradkyně systematicky informují ostatní učitele o potřebách žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a koordinují uplatňování doporučení školských poradenských zařízení. Plány pedagogické podpory a individuální vzdělávací plány jsou pravidelně vyhodnocovány v součinnosti s vyučujícími daných předmětů a třídními učiteli. Školní metodička prevence účelně plánuje a organizuje preventivní aktivity v oblasti rizikových jevů, např. v oblasti prevence šikany a kyberšikany nebo prevence psychických a vztahových problémů. Jejich efektivitu následně vyhodnocuje nejčastěji pomocí dotazníkového šetření. Ve spolupráci s externími poskytovateli jsou realizovány dlouhodobé programy s cílem účinně předcházet výskytu rizikových jevů typu šikana, intolerance, agrese. Každoroční výjezdové adaptační kurzy jsou realizovány nadstandardně prakticky pro všechny žáky druhého stupně. Výuka v prvních třídách začíná tzv. harmonizačním týdnem s cílem postupně nové žáky školy seznámit s nároky a pravidly nového prostředí (někteří je navíc znají z exkursí a dalších akcí mateřských škol). Příkladem je i zapojení školy do mezinárodního projektu Erasmus, jenž podpořil zejména výměnné pobyty pedagogů v zahraničí. Intenzivní je též spolupráce s okolními mateřskými, základními a středními školami i s domem dětí a mládeže. Rovněž spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a speciálně pedagogickými centry vede ke zkvalitňování vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření.

Závěry

Vývoj školy

Pokračovala obnova a modernizace materiálního vybavení zejména prezentační a výpočetní technikou a nově robotikou. Na minimum se snížil podíl vyučujících nespĺňujících podmínky odborné kvalifikace. Proběhlo rozšíření školního poradenského pracoviště (nově logopedie).

Silné stránky

Koncepce rozvoje školy je promyšleně propojena s ostatními dokumenty školy, je pravidelně vyhodnocována a inovována na základě participace všech pedagogických a dalších pracovníků školy.

Významná část dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je zajišťována vlastními odborníky z řad vyučujících, je tak účinně podporováno společně sdílení nových poznatků a metod.

Škola má dlouhodobě výborné výsledky v zavádění inovativních moderních metod a forem výuky ve všech ročnících a v tomto směru hledá další možnosti rozvoje.

Vysoký počet žáků na obou stupních dosahuje vyznamenání, počet neprospívajících žáků je minimální.

Školní poradenské pracoviště koordinuje účelně svou činnost s vedením školy a všemi pedagogickými pracovníky a poskytuje žákům a dalším aktérům vzdělávacího procesu vysoce odborné a kvalitní služby.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

Konec vyučovacích jednotek není ohraničen žádným signálem a je ponecháno na libovůli vyučujících nebo na jejich dohodě s žáky, kdy hodina skutečně skončí. Dochází tak k překračování časového rámce hodiny na úkor přestávek.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina ze dne 28. 2. 2019, účinná od 1. 4. 2019
2. Dodatek ke zřizovací listině ze dne 1. 3. 2019, účinný od 1. 4. 2019
3. Školní řád č.j.: 01-09-21, účinný od 1. 9. 2021
4. Jmenování do funkce ředitele školy ze dne 10. 5. 2018, s účinností od 1. 8. 2018
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný ve školním roce 2022/2023
6. Školní vzdělávací program školní družiny platný ve školním roce 2022/2023
7. Vnitřní řád školní družiny platný do 1. 9. 2022
8. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků platný pro školní rok 2022/2023
9. Rámcový program rozvoje Základní školy, Liberec, Lesní 575/12 zpracovaný na období let 2022 – 2024 a související dokumenty
10. Třídní knihy, školní roky 2021/2022, 2022/2023
11. Rozvrhy vyučovacích hodin, školní rok 2022/2023
12. Dokumentace školní družiny, školní rok 2022/2023
13. Školní matrika
14. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení – aktuální údaje o škole ke dni 16. 1. 2023, dostupný na www.msmt.cz
15. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
16. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2021/2022
17. Protokoly a záznamy o provedených kontrolách ve vztahu k řízení školy, přijímání opatření
18. Souhrnná dokumentace výchovného poradenství včetně dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
19. Preventivní program školy

20. Souhrnná dokumentace k hodnocení podmínek v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví žáků
21. Souhrnná dokumentace k hodnocení finančních podmínek
22. Vybraná personální dokumentace
23. Dokumentace ke školnímu stravování
24. Webové stránky školy a zřizovatele

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

PhDr. Vladimír Píša, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Vladimír Píša, v. r.

Mgr. Štěpánka Martínková,
školní inspektorka

Štěpánka Martínková, v. r.

Mgr. Jitka Šafaříková, školní inspektorka

Jitka Šafaříková, v. r.

Bc. Irina Kopčanová, kontrolní pracovnice

Irina Kopčanová, v. r.

Mgr. Věra Hessová, školní inspektorka

Věra Hessová, v. r.

V Liberci 14. 2. 2023